

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

УХВАЛЕНО
рішенням Вченої ради
Одеського національного медичного
університету
від «__» _____ 2026 року
Протокол № __
Голова ВР ОНМедУ

Валерій ЗАПОРОЖАН

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку
фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та
першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної
освіти та магістрів з медсестринства

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	I8 Фармація

ВСТУП

Концепція освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» розроблена в Одеському національному медичному університеті розроблена згідно з вимогами Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII, Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року № 2745-VIII, постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 509), «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у сфері фахової передвищої освіти з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» від 02 вересня 2020 р. № 765, Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 14 липня 2021 р. № 725, наказів Міністерства охорони здоров'я України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» від 22 липня 1993 р. № 166, «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства» від 10 листопада 2022 р. № 2016.

Актуальність навчання у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зумовлена сучасними тенденціями розвитку системи охорони здоров'я, стрімким оновленням нормативно-правової бази, впровадженням новітніх фармацевтичних технологій, цифровізації медичної та фармацевтичної практики, а також зростанням вимог до якості та безпеки надання фармацевтичної допомоги населенню.

Мета навчання: забезпечення систематичного оновлення, поглиблення та вдосконалення професійних знань, практичних умінь і компетентностей відповідно до сучасних вимог сфери охорони здоров'я та фармацевтичної діяльності.

Основні цілі навчання: оновлення та поглиблення професійних знань відповідно до сучасних вимог системи охорони здоров'я і фармацевтичної практики, вдосконалення практичних навичок, розвиток професійних компетентностей та застосування принципів доказової медицини і фармації., підвищення якості фармацевтичної допомоги, професійної мобільності та

готовності фахівців до сучасних викликів у сфері охорони здоров'я.

Одеський національний медичний університет має суттєві переваги для навчання слухачів за освітньою програмою у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», а саме: поєднання багаторічного досвіду підготовки фахівців із сучасними освітніми технологіями та практикоорієнтованим підходом до навчання. Університет має потужну навчально-наукову базу, профільні кафедри фармацевтичного спрямування, систему післядипломної освіти, симуляційне навчання, електронне тестування та сучасні форми дистанційної освіти. Важливою перевагою є залучення до освітнього процесу висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, докторів і кандидатів наук, а також можливість проходження практичної підготовки на клінічних і фармацевтичних базах університету, а також партнерів.

Проведення освітньої діяльності в Одеському національному медичному університеті базується на таких положеннях: Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті, Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті, Положення про Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, Кодекс академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ОНМедУ, Положення про тренінги та тематичне навчання в ОНМедУ, Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку (БПР) на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини у Одеському національному медичному університеті.

Для забезпечення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти ОНМедУ у своїй структурі має Навчально-науковий інститут післядипломної освіти - структурний підрозділ університету, що надає послуги з навчання на циклах тематичного удосконалення, стажувань, спеціалізацій та інших форм БПЛ (фахові школи, майстер-класи, симуляційні тренінги та ін.) за робочими програмами затвердженими МОЗ України. Інститут забезпечує постійний професійний розвиток лікарів та медичних працівників. Це включає проведення післядипломної освіти, організацію тренінгів та семінарів з актуальних медичних тем, а також сприяння у здобутті додаткових кваліфікацій. Мета полягає в забезпеченні лікарям можливості постійного професійного розвитку та удосконалення їх медичної практики. Однією з основних цілей Навчально-наукового інституту безперервної підготовки лікарів є надання високоякісної освіти медичним працівникам на різних етапах їх професійної кар'єри. Інститут забезпечує актуальні навчальні програми, кваліфікованих викладачів та доступ до сучасних навчальних ресурсів з метою підвищення рівня знань та навичок медичного персоналу.

Організаційно-методичною та клінічною базою для забезпечення

освітнього процесу у сфері післядипломної освіти є такі підрозділи:

- Багатопрофільний медичний центр ОНМедУ - навчально-науково-лікувальний структурний підрозділ університету, головною функцією якого є забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації медичних кадрів за стандартами вищої освіти, проведення науково-дослідної роботи, розробка, апробація та впровадження інноваційних медичних технологій, надання високоспеціалізованої та спеціалізованої медичної допомоги населенню, в тому числі невідкладної медичної допомоги.
- Навчальна аптека ОНМедУ — навчально-практичний структурний підрозділ університету, основною функцією якого є забезпечення практичної підготовки та підвищення кваліфікації здобувачів освіти і фахівців фармацевтичної галузі відповідно до сучасних стандартів вищої та післядипломної освіти. Діяльність навчальної аптеки спрямована на формування професійних компетентностей у сфері фармацевтичної практики, організації та економіки фармації, виготовлення й контролю якості лікарських засобів, фармацевтичної опіки та консультування пацієнтів. Підрозділ забезпечує умови для проведення практичних занять, апробації сучасних фармацевтичних технологій, впровадження інноваційних підходів у фармацевтичну діяльність та розвитку навичок роботи в умовах реальної професійної практики.

Для забезпечення освітнього процесу у сфері післядипломної освіти особлива увага приділяється співпраці а аптечними установами та фармацевтичними підприємствами м. Одеса, які є базами для слухачів, а саме: ПАТ «Аптечна мережа «Фармація»», ТОВ «Аптека Гаєвського», Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками в Одеській області, КП «Одесфарм», ТДВ «Інтерхім».

Викладацьку діяльність в Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ОНМедУ здійснюють 58 кафедр університету зі штатом понад 800 осіб, з яких 1 академік НАМН України, 2 члени-кореспонденти НАМН України, 94 професори.

Система управління якістю в ОНМедУ чітко відпрацьована та сертифікована відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 (сертифікат № UA 232087 від 08 грудня 2022 р.).

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку
фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та
першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної
освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація»
галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Освітня програма у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» розроблена в Одеському національному медичному університеті робочою групою у складі:

Голова робочої групи:

Антон ШАНИГІН, доцент кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я, доктор філософії Phd (медицина).

Члени робочої групи:

Мілюся ХРИСТОВА, проректорка з науково-педагогічної роботи, к.мед.н., доцент;

Ліана УНГУРЯН, декан медико-фармацевтичного факультету, д.фарм.н., професор;

Володимир БАБІЄНКО, завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я, д.мед.н., професор;

Максим ЗАПОЛЬСЬКИЙ, професор кафедри інфекційних хвороб з дерматовенерологією, д.мед.н., професор;

Христина ГОЛУБЧИК, доцент кафедри фармацевтичної хімії та технології ліків, к.хім.н.;

Валерія ЛЯШЕНКО-ЩЕРБАКОВА, начальник Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками в Одеській області;

Христина САРАЇН, завідувачка аптекою ТОВ «Експрес-Мед».

Склад групи затверджено наказом ОНМедУ від 04 травня 2026 року № 290-о.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Лілія ГАЛА – професорка кафедри організації та економіки фармації Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, д.фарм.н.

Ганна ХАРИТОНОВА – генеральний директор ПП «Анкор Фарм»

Павло ШАНДРА – власник мережі соціальних аптек «Сітімед» в Одесі

Освітня програма у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» розроблена з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних

працівників» (із змінами) від 14.07.2021 р. № 725, Наказу МОЗ України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами) від 22.07.1996 р. № 166, Наказу МОЗ України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства» від 10.11.2022 р. № 2016.

Цільова група: фахівці з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістри з медсестринства.

За освітньою програмою може навчатися контингент слухачів з медичною освітою відповідно до наступного профілю:

№	Назва циклу	Контингент слухачів	Спеціальність (кваліфікація) після циклу спеціалізації
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ФАХОМ)			
1.	Фармація (при перерві стажу)	Асистент фармацевта	Фармація
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ПРОФІЛЕМ РОБОТИ)			
2.	Фармація (аналітичний контроль якості)	Асистент фармацевта	Лаборант (фармація)

№	Назва циклу	Контингент слухачів
ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ		
1.	Фармація	Асистент фармацевта
2.	Фармація (аналітичний контроль якості)	Лаборант (фармація)

Освітню програму у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» затверджено Вченою радою ОНМедУ (протокол № ___ від «___» _____ 2026 р.) з урахуванням пропозицій за результатами громадського обговорення та роботодавців.

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Повна назва закладу вищої освіти	Одеський національний медичний університет Міністерства охорони здоров'я України
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	І8 Фармація
Рівень та складник освіти	Післядипломна освіта та безперервний професійний розвиток фахівців
Передумови	Фахівці з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства
Мова	Українська
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), очно-дистанційна (дистанційна форма в режимі реального часу)
Інтернет - адреса постійного розміщення опису ОП	https://onmedu.edu.ua/osvita/pisljadiplomna-osvita/navchalno-naukovij-institut-bezperervnoi-pidgotovki-likariv/
Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованого фахівця фармацевтичного профілю, здатного розв'язувати спеціалізовані професійні завдання та здійснювати діяльність у сфері охорони здоров'я відповідно до чинних стандартів медичної допомоги, надавати фармацевтичну допомогу та послуги, проводити консультативну, інформаційну, санітарно-просвітницьку роботу, виконання спеціалізованих завдань у сфері виробництва фармацевтичних препаратів та аналітичного контролю якості лікарських засобів.	
Основні завдання освітньої програми	
1. Забезпечення безперервного професійного розвитку фахівців у сфері фармації відповідно до сучасних вимог системи охорони здоров'я. 2. Оновлення та поглиблення професійних знань, удосконалення практичних навичок і професійних компетентностей.	

3. Формування здатності застосовувати принципи доказової медицини і фармації, сучасні фармацевтичні, інформаційні та цифрові технології у професійній діяльності.
4. Розвиток навичок дотримання професійних стандартів, етичних норм і нормативно-правових вимог у сфері фармації.
5. Розвиток здатності до самоосвіти, професійної мобільності та адаптації до сучасних викликів і реформ у сфері охорони здоров'я.

Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» Спеціальність І8 «Фармація»
Опис предметної області	<p><i>Об'єктом вивчення та діяльності є:</i> сфера обігу лікарських засобів та товарів аптечного асортименту; виробництво (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки та у процесі промислового виробництва; медична та фармацевтична інформація.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття сукупності знань, умінь, навичок, поглядів, що готують до професійної діяльності з надання фармацевтичної допомоги та послуг, проведення консультативної, інформаційної, санітарно-просвітницької роботи, виконання спеціалізованих завдань у сфері виробництва фармацевтичних препаратів та аналітичного контролю якості лікарських засобів.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> консультативно-комунікативні, організаційні, технологічні, контрольно-аналітичні знання, поняття, концепції у сфері фармацевтичної діяльності.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> організаційні, технологічні, інформаційні та комунікаційні методи провадження професійної діяльності у сфері фармації; здійснення фармацевтичної опіки та консультування пацієнтів щодо раціонального застосування лікарських засобів; технології виготовлення, контролю якості, зберігання, обліку та відпуску лікарських засобів і медичних виробів; методи здійснення товарознавчої діяльності, фармацевтичного менеджменту та організації роботи аптечних закладів; забезпечення належної фармацевтичної практики.</p> <p><i>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати):</i> пристрої, прилади, обладнання, апаратура, що використовується для виконання лабораторних досліджень та технологічних процесів у фармації.</p>

<p>Особливості освітньої програми</p>	<p>Програма реалізується у малих групах шляхом поєднання теоретичної та практичної підготовки і спрямована на набуття здобувачами компетентностей, необхідних для професійної діяльності у сфері фармації. Особлива увага приділяється відпрацюванню практичних навичок під час занять у навчальній аптеці ОНМедУ, аптекних закладах, фармацевтичних підприємствах, лабораторіях та на клінічних базах у логічній послідовності дисциплін навчального плану.</p> <p>До освітнього процесу залучаються практикуючі фахівці фармацевтичної галузі для проведення практичних занять, майстер-класів, тренінгів та керівництва практичною підготовкою здобувачів. Обов'язковою складовою підготовки є практична підготовка, яка проводиться на базах аптекних закладів, фармацевтичних підприємств, закладів охорони здоров'я незалежно від їх організаційно-правових форм та форм власності.</p> <p>Освітній процес базується на студентоцентрованому, практико-орієнтованому та компетентнісному підходах із дотриманням принципу «навчання впродовж життя» та забезпечення безперервного професійного розвитку фахівців фармацевтичної галузі.</p>
<p>Перелік компетентностей слухачів, передбачених освітньою програмою</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у сфері фармацевтичної діяльності галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фармацевтичних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов, відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, професійні) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.</p> <p>СК 2. Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики</p>

	<p>поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості. СК 3. Здатність надавати домедичну допомогу.</p>
<p>Перелік програмних результатів навчання за освітньою програмою</p>	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Здійснювати професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармації</p> <p>ПРН 2. Дотримуватися вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Пропагувати здоровий спосіб життя з метою збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності, поширювати інформацію щодо профілактики захворювань, небезпеки безвідповідального самолікування</p> <p>ПРН 4. Виконувати основні заходи, направлені на надання домедичної допомоги в різних клінічних ситуаціях, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я.</p>

**ПЕРЕЛІК ДОДАТКОВИХ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
(ДСК) ТА ДОДАТКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ДРН)
за освітньою програмою у сфері післядипломної освіти та безперервного
професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим
рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої
медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за
спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та
соціальне забезпечення»**

Компоненти освітньої програми / Додаткові спеціальні компетентності (ДСК) / Додаткові результати навчання (ДРН)
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ФАХОМ)
Фармація (при перерві стажу) (Фармація)
<p>ДСК 1. Здатність використовувати нормативно-правові акти України та дотримуватися положень належних фармацевтичних практик щодо здійснення професійної діяльності.</p> <p>ДСК 2. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.</p> <p>ДСК 3. Здатність виконувати завдання, направлені на забезпечення та контроль якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини.</p> <p>ДСК 4. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту.</p> <p>ДСК 5. Здатність виготовляти лікарські засоби в умовах аптеки.</p> <p>ДСК 6. Здатність застосовувати на практиці нормативно-технічну документацію у процесі виробництва лікарських засобів.</p> <p>ДСК 7. Здатність виконувати технологічні операції в процесі промислового виробництва фармацевтичних препаратів.</p> <p>ДСК 8. Здатність ідентифікувати лікарську рослинну сировину, систематизувати її за класами хімічної будови біологічно активних речовин.</p> <p>ДСК 9. Здатність відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.</p> <p>ДСК 10. Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту.</p> <p>ДСК 11. Здатність застосовувати основи фармацевтичного маркетингу під час формування та підтримання асортименту лікарських засобів і товарів аптечного асортименту, брати участь у реалізації товарної та комунікаційної політики аптечного закладу.</p> <p>ДРН 1. Використовувати нормативно-правові акти в процесі професійної діяльності, положення належних фармацевтичних практик, всі наявні стандартні процедури з метою завчасного забезпечення якості виробленої продукції, наданої послуги, виконаної роботи тощо.</p> <p>ДРН 2. Дотримуватись принципів фармацевтичної етики та деонтології у професійній діяльності.</p>

- ДРН 3.** Не допускати відпуску неякісних та фальсифікованих лікарських засобів з аптеки та її структурних підрозділів.
- ДРН 4.** Проводити роботи з приготування, перевірки та зберігання титрованих розчинів, реактивів, індикаторів та здійснювати окремі види аналізу лікарських засобів.
- ДРН 5.** Забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та товарів аптечного асортименту відповідно до вимог нормативних документів.
- ДРН 6.** Виготовляти в умовах аптеки лікарські засоби за рецептами лікарів та на замовлення закладів охорони здоров'я.
- ДРН 7.** Керуватися нормативно-технічною документацією у процесі промислового виробництва лікарських засобів.
- ДРН 8.** Виконувати технологічні операції у процесі промислового виробництва фармацевтичних препаратів.
- ДРН 9.** Робити висновки щодо ідентичності лікарської рослинної сировини, наявності домішок, приналежності до певної групи за вмістом біологічно активних речовин.
- ДРН 10.** Виконувати операції, пов'язані з прийманням лікарських засобів від постачальників.
- ДРН 11.** Реалізовувати (відпускати) лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.
- ДРН 12.** Класифікувати лікарські засоби за фармакологічними групами, умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.
- ДРН 13.** Знати та застосовувати порядок забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту; вести облікову й звітну документацію відповідно до нормативних вимог; здійснювати адміністративне діловодство та виконувати основні види товарознавчого аналізу у професійній діяльності

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ПРОФІЛЕМ РОБОТИ)

Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))

- ДСК 12.** Здатність використовувати в роботі основи зовнішньої нормативної документації
- ДСК 13.** Здатність перевіряти справність та стан обладнання, проводити його калібрування.
- ДСК 14.** Здатність ведення записів, заповнення протоколів проведення випробувань
- ДСК 15.** Здатність проводити контроль якості сировини, напівпродуктів та готових продуктів фармацевтичного виробництва хімічними та фізико-хімічними методами згідно з чинною нормативною документацією
- ДРН 14.** Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики
- ДРН 15.** Забезпечувати цілісність та функціональну готовність лабораторного обладнання та приладів в межах функціональних обов'язків
- ДРН 16.** Оцінювати коректну роботу лабораторного обладнання
- ДРН 17.** Оформлювати відповідні протоколи проведення випробувань при

виконанні аналізів

ДРН 18. Оформлювати документи у разі отримання результатів, які виходять за межі специфікації

ДРН 19. Виконувати за наданими методиками аналіз якості сировини, напівпродуктів та готових продуктів фармацевтичного виробництва хімічними та фізико-хімічними методами

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

ЦИКЛИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість годин	Форма підсумкового контролю
<i>Додаткова частина</i>			
ОК 1.	Гігієна у фармації	20	залік
ОК 2.	Невідкладна медична допомога	20	залік
ОК 3.	Медична психологія	10	залік
ОК 4.	Основи етики та деонтології у фармації	10	залік
	Загалом	60	
<i>Обов'язкова частина</i>			
ОК 5.	СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ФАХОМ)		
ОК 5.1	Організація та економіка фармації	40	іспит
ОК 5.2	Основи менеджменту та маркетингу у фармації	40	іспит
ОК 5.3	Технологія лікарських засобів	50	іспит
ОК 5.4	Фармакологія	50	іспит
ОК 5.5	Фармакогнозія	30	іспит
ОК 5.6	Фармацевтична хімія	30	іспит
	Загалом	240	
	Загалом за спеціалізаціями (за фахом)	300	
ОК 6.	СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ПРОФІЛЕМ РОБОТИ)		
	Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))	90	Іспит
	Загалом	90	
	Загалом за спеціалізаціями (за профілем роботи)	150	

ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Код н/д	Назва циклу	Кількість годин	Форма підсумкового контролю
1	Фармація (Асистент фармацевта)	75	Залік
2	Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))	45	Залік
	Загалом за циклом тематичного	45 - 75	

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Код н/д	Компоненти освітньої програми
ОК 1	<p>Гігієна у фармації</p> <p>Тема 1. Методика визначення та гігієнічна оцінка санітарно-хімічного і мікробіологічного забруднення повітря виробничої зони аптечних закладів та хіміко-фармацевтичних підприємств.</p> <p>Короткий опис: Пил та його класифікація за походженням, хімічним складом, дисперсністю. Види пилової патології. Класифікація шкідливих хімічних речовин за агрегатним станом. Отруєння свинцем, ртуттю, сірководнем, аміаком, оксидами хлору і азоту. Методи відбору проб і дослідження вмісту пилу та промислових отрут у повітрі виробничих приміщень. Експресні методи визначення шкідливих речовин на хіміко-фармацевтичних підприємствах. Мікробна контамінація.</p> <p>Тема 2. Гігієна аптечних закладів. Гігієнічна оцінка розташування, планування та благоустрою (за проектом аптеки) і санітарного режиму аптечних закладів.</p> <p>Короткий опис: Основні заклади аптечної мережі, їх категорії. Гігієнічні вимоги до природного і штучного освітлення. Гігієнічні вимоги до температурно – вологісного режиму аптек. Гігієнічні вимоги до природної та штучної вентиляції аптечних закладів. Гігієнічні вимоги до водопостачання аптек. Гігієнічні вимоги до каналізації та видалення твердих відходів. Гігієнічні вимоги до утримання і прибирання аптечних приміщень. Організація запобіжного санітарного нагляду.</p> <p>Тема 3. Гігієна праці робітників фармацевтичної промисловості та працівників аптек, виробничі шкідливості, профілактика професійних захворювань.</p> <p>Короткий опис: Вплив процесу і умов праці на стан здоров'я та працездатність працівників фармацевтичних підприємств та аптек. Оцінка умов праці. Заходи профілактики захворювань персоналу аптек, пов'язані з напруженістю зорового аналізатора та вимушеною робочою позою.</p> <p>Виробничі шкідливості, які супроводжують роботу працівників фармацевтичних та аптечних закладів (пил, шум, вібрація, ультразвук, інфразвук), їх характеристика, особливості впливу на організм, заходи профілактики.</p> <p>Тема 4. Комплексна оцінка санітарного стану та протиепідемічного режиму в аптечних закладах.</p> <p>Короткий опис: Знати гігієнічне значення особистої гігієни, систему організації санітарно-освітньої роботи в Україні. Засвоїти принципи особистої гігієни, методи і засоби санітарної освіти. Вміти дотримуватися принципів і правил особистої гігієни, здійснювати заходи з активним залученням населення у процес зміцнення здоров'я. Засвоїти методику проведення санітарно-просвітньої роботи з використанням різних форм і методів. Значення дотримання особистої гігієни для здоров'я людини: гігієна тіла людини, гігієна одягу та взуття, режим праці та відпочинку, раціональне харчування.</p>
ОК 2	Невідкладна медична допомога
ОК 3	Медична психологія
	Тема 1. Психологія особистості. Сучасні теорії особистості. Особливості різних вікових груп. Акцентовані особистості. Особистість і хвороба.

Внутрішня картина хвороби, типи пацієнтів. Класифікація типів відношення до захворювання. Вплив ставлення до захворювання на перебіг захворювання та прогноз; тактика лікаря щодо пацієнтів з патологічними типами реагування на захворювання. Стан психічних функцій і хвороба.

Психічна структура особистості: темперамент, характер, інтелект, здібності. Класифікація темпераментів, їх роль у формуванні характеру. Вплив особливостей віку та хронічних захворювань на особистість людини. Визначення акцентуації особистості. Типологія акцентуацій, класифікації акцентуацій особистості по К. Леонгарду, М.С. Личко. Тактика поведінки лікаря з пацієнтами, що мають акцентуовані риси особистості. Внутрішня картина хвороби – суб'єктивне сприймання захворювання пацієнтом. Основні сфери внутрішньої картини хвороби: сенсорна, емоційна, вольова, раціонально-інформативна. Роль особливостей клінічних проявів захворювання тяжкості перебігу та прогнозу. Обставини життя хворого, при яких перебігає хвороба. Преморбідні особливості особистості (вік, темперамент, акцентуація характеру, ступінь чутливості до стресу). Типи хворих. Класифікація основних типів відношення до хвороби (гармонійний, анозогнозичний, іпохондричний, депресивний, зневажливий, нозофобний, нозофільний, утилітарний та ін.), особливості поведінки хворих з такими типами реагування на хворобу. Діагностика основних типів відношення до хвороби. Додаткові психодіагностичні методики, трактовка результатів дослідження. Вплив відношення до хвороби на подальший перебіг захворювання та прогноз. Агравация, симуляція, дисимуляція, госпіталізм. Принципи психотерапевтичної корекції відношення до хвороби, тактика лікаря відносно хворих з патологічними типами реагування на хворобу. Клініко-психологічні аспекти пізнавальної діяльності. Вплив хвороби на пізнавальні процеси людини. Клініко-психологічні аспекти емоційно-вольової сфери. Свідомість, самосвідомість, їх рівні.

Тема 2. Поняття про професійну деформацію. Особливості професій, при яких розвивається професійна деформація. Ознаки професійної деформації. «Синдром емоційного вигорання», шляхи його попередження.

Поняття про професійну деформацію. Особливості професій, при яких розвивається професійна деформація. Ознаки і особливості психічної деформації у фахівців різних професій, у лікарів різних спеціалізацій. Попередження професійної деформації. Синдром емоційного вигорання – причини виникнення, симптоматика, етапи розвитку. Професії, при яких виникає емоційне вигорання, вплив на здоров'я і на професійну діяльність. Шляхи попередження емоційного вигорання.

Тема 3. Психосоматичні взаємозв'язки. Вплив психологічних факторів на перебіг соматичних розладів. Поняття адаптації та дезадаптації. Класифікація психосоматичних розладів. Теорії психосоматичних взаємовідношень. Механізми психологічного захисту, особливості. Принципи профілактики психосоматичних розладів.

Психосоматичний підхід в медичній психології та медицині. Психосоматичний підхід як принцип лікувальної діяльності. Біопсихосоціальна концепція хвороби. Емоційний стрес як фактор етногенезу психосоматичних розладів. Психосоматичні взаємозв'язки. Вплив психосоматичних факторів на перебіг соматичних розладів. Теорії психосоматичних взаємовідношень, психоаналітична, нейрогуморальна, фізіологічна, кортико-вісцеральна. Механізми психологічного захисту особистості. Поняття адаптації та дезадаптації. Порушення адаптації, дістрес. Класифікація психосоматичних розладів. Непатологічні психосоматичні реакції: моторні, вісцеральні, сенсорні та ін. „Великі” психосоматичні захворювання. Принципи профілактики психосоматичних розладів.

Тема 4. Психологічні аспекти залежної поведінки. Суїцидальна поведінка,

	<p>профілактика і раннє розпізнавання суїцидальних тенденцій. Психологічні аспекти залежності від психоактивних речовин, надцінні захоплення (гемблінг, інтернет-залежність), залежність харчової поведінки. Психологічні особливості залежної особи в лікувальному процесі. Сімейні та соціальні відношення залежної особи, спів залежність. Суїцидальна поведінка, профілактика і раннє розпізнавання суїцидальних тенденцій. Суїцидальні мотиви і цілі. Різновиди суїцидальної поведінки: «протест», «заклик», «само-покарання», «відмова». Своєчасне виявлення суїцидальних думок та намірів. Роль соціальних служб, служба довіри. Особливості суїцидальної поведінки у соматично хворих: СНІД, в онкології, при вроджених та набутих фізичних дефектах. Психологічні особливості суїцидальної поведінки при залежностях.</p> <p>Тема 5. Принципи психопрофілактики, психогігієни, реабілітації в роботі лікаря загальної практики. Реабілітація соціальна та професійна, адаптація та компенсація, її основні розділи. Структура амбулаторної і стаціонарної допомоги в психіатрії і наркології. Загальні принципи лікування, та реабілітації психічних розладів. Програма mhGAP Поширене ведення ментальних розладів на первинній ланці. Визначення понять „психогігієна”, „психопрофілактика”, первинна та вторинна психопрофілактика. Основні розділи психогігієни: вікова психогігієна, психогігієна праці і побуту, сім’ї і сексуального життя. Шляхи збереження і зміцнення психічного здоров’я. Принципи психопрофілактики праці, побуту, сім’ї і сексуальних відносин. Роль лікаря загальної практики в профілактиці нозопсихологічних проявів. Реабілітація соціальна та професійна, її основні розділи. Адаптація та компенсація. Програма дій у подоланні прогалин в сфері охорони здоров’я mhGAP за ініціативи і підтримки World Health Organization , Міністерства охорони здоров’я України , Всеукраїнської програми ТИ ЯК націлена на підготовку фіхівців лікарів загальної практики.</p>
<p>ОК 4</p>	<p>Основи етики та деонтології у фармації Тема 1. Етика і алгоритми спілкування фармацевтичних працівників з пацієнтами. Короткий опис: Механізми формування етичної поведінки. Належна фармацевтична практика. Алгоритм спілкування фармацевта/асистента фармацевта із пацієнтом в аптеці, лікувально-профілактичному закладі. Мовні та психологічні ключі доступу до людини, з якою спілкується фармацевт/асистент фармацевта. Типи людей: аудіали, візували, кінестетики.</p> <p>Тема 2. Етика і алгоритми спілкування фармацевтичних працівників з колегами та медичними працівниками фармацевтичних фірм Короткий опис: Етика спілкування як прояв культури почуттів. Соціальна відповідальність. Толерантність як принцип ділового спілкування. Теорія та практика корпоративної відповідальності Арчі Керролла. Форма звертання. Корпоративна соціальна відповідальність в європейському контексті. Етика ділового спілкування «Зверху-вниз».</p> <p>Тема 3. Етичні та біоетичні принципи просування лікарських засобів на фармацевтичний ринок. Рекламування лікарських препаратів серед лікарів та населення. Короткий опис: Етика просування лікарських препаратів на фармацевтичний ринок. Критерії ВООЗ по просуванню ЛП на ринок. Просування ЛП на ринок. Рекламування ЛП серед лікарів та населення. Робота медичних представників по просуванню ЛП на ринок. Симпозіуми та наукові наради як спосіб просування ЛП. Вимоги до інформації в анотаціях, вкладишах. Упаковка та маркування. Самостійне лікування безрецептурними лікарськими препаратами в світовій практиці.</p>

ОК 5. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ФАХОМ)

ОК 5.1	<p>Організація та економіка фармації</p> <p>Тема 1. Базові принципи організації фармацевтичного забезпечення населення.</p> <p>Державна політика забезпечення населення лікарськими засобами. Нормативно-правове регулювання в системі фармацевтичного забезпечення населення. Організаційна структура фармацевтичної галузі та її державне регулювання в Україні, рівні управління. Стандарти належних практик (GDP, GPP). Належна аптечна практика: визначення, вимоги, ролі, функції та види діяльності фармацевтів. Основи ліцензування фармацевтичної діяльності. Правове регулювання ліцензування фармацевтичної діяльності. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню у фармацевтичній галузі. Організація ліцензування у сфері фармації та медицини. Загальні принципи державної політики у сфері ліцензування. Порядок ліцензування фармацевтичної діяльності. Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання у фармації ліцензійних умов. Підстави для переоформлення та припинення дії ліцензії.</p> <p>Тема 2. Безрецептурний та рецептурний відпуск лікарських засобів з аптек і їхніх структурних підрозділів</p> <p>ОТС-препарати: загальна характеристика, порядок їх відпуску з аптечних закладів. Концепція відповідального самолікування. Організація фармацевтичної опіки. Протоколи фармацевта при відпуску лікарських засобів з аптечних закладів та їх структурних підрозділів. Критерії визначення категорій відпуску лікарських засобів. Форми рецептурних бланків. Загальні правила виписування рецептів, порядок оформлення рецептурних бланків. Порядок відпуску лікарських засобів за рецептом з аптек та їх структурних підрозділів. Правила відпуску лікарських засобів за електронним рецептом. Особливості відпуску наркотичних, психотропних лікарських засобів та прекурсорів. Особливості виписування рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації.</p> <p>Тема 3. Організація виробництва (виготовлення) та контролю якості екстемпоральних лікарських засобів в аптеках</p> <p>Індивідуальне виготовлення ЛЗ в умовах аптеки: правила виробництва (виготовлення), вимоги до приміщень та обладнання, вимоги до працівників. Маркування екстемпоральних лікарських засобів. Правила встановлення вартості екстемпоральних лікарських засобів. Тариф за виготовлення ліків як історична та соціально-економічна категорії. Значення <i>Taxa laborum</i>, визначення та структура. Правила таксування вартості різних лікарських прописів. Облік рецептів на ліки індивідуального виготовлення. Серійне виготовлення ЛЗ в умовах аптеки. Загальні вимоги до виробництва (виготовлення) лікарських засобів за замовленням (вимогою) лікувально-профілактичного закладу, внутрішньоаптечних заготовок та про запас за часто повторюваними прописами. Організація внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів, вироблених (виготовлених) в умовах аптеки, оформлення його результатів. Державний контроль якості лікарських засобів, виготовлених в аптеках.</p> <p>Тема 4. Порядок обліку лікарських засобів із вмістом контрольованих речовин в аптечних закладах</p> <p>Перелік ЛЗ, що містять контрольовані речовини, порядок їх обліку. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Державне регулювання обігу наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Вимоги до приміщень для зберігання наркотичних (психотропних) ЛЗ та спеціальних рецептурних бланків. Правила відпуску наркотичних (психотропних) лікарських засобів амбулаторним хворим. Особливості зберігання, обліку та знищення спеціальних рецептурних бланків №3.</p>
--------	---

	<p>Відповідальність за порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.</p> <p>Тема 5. Організація системи забезпечення якості лікарських засобів Законодавча база, організаційна структура, рівні управління державної системи забезпечення якості в Україні. Державний контроль якості лікарських засобів під час роздрібної торгівлі. Організація вхідного контролю якості ліків в аптечних закладах. Права та обов'язки Уповноваженої особи аптечного закладу, кваліфікаційні вимоги. Порядок відбору зразків лікарських засобів для лабораторного аналізу. Документальне оформлення вилучення ЛЗ з обігу. Порядок обліку розпоряджень Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками про заборону реалізації та застосування лікарського засобу.</p> <p>Тема 6. Основні принципи й методи формування системи цін на лікарські засоби Поняття вартості та ціни на ліки. Види цін, їх функції. Основні принципи ціноутворення на ЛЗ. Структура ціни на лікарські засоби промислового виробництва. Механізми державного регулювання цін та тарифів. Аналіз економічних механізмів підвищення доступності ліків для різних верств населення. Референтне ціноутворення. Моніторинг цін. Методика розрахунку торговельних націнок та формування роздрібних цін на готові лікарські засоби та медичні вироби. Особливості визначення ПДВ при реалізації лікарських засобів та медичних виробів.</p> <p>Тема 7. Облік грошових коштів і розрахункових операцій в аптечних закладах Організація обігу грошових коштів. Правила проведення розрахунків зі споживачами. Форми розрахункових документів. Порядок здавання готівкової виручки до банку. Контроль за дотриманням касової дисципліни. Інвентаризація каси. Відповідальність за порушення встановленого законодавством порядку розрахунків зі споживачами. Електронний грошовий обіг.</p> <p>Тема 8. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах Інвентаризація: завдання, види, терміни проведення. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптеках. Процедура проведення інвентаризації лікарських засобів та медичних виробів. Підведення підсумків інвентаризації, їх документальне оформлення. Управлінські рішення щодо відшкодування матеріальних збитків, встановлених під час інвентаризації. Автоматизація процедури інвентаризації в аптечних закладах.</p> <p>Тема 9. Облік праці та заробітної плати фармацевтичних працівників Форми та системи оплати праці. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних закладів. Структура та характеристика фонду заробітної плати. Порядок обліку робочого часу та заробітної плати. Гарантійні та компенсаційні виплати. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати. Єдиний соціальний внесок, характеристика, правила розрахунку.</p> <p>Тема 10. Безперервний професійний розвиток фармацевтичних працівників Фармацевтична освіта в Україні. Питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я. Фармацевтичні професії (посади) та відповідні їм професійні кваліфікації. Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я.</p>
ОК 5.2	<p>Основи менеджменту та маркетингу у фармації</p> <p>Тема 1. Сучасні підходи до управління фармацевтичними організаціями та розвиток менеджменту у фармації Поняття та значення менеджменту. Еволюція управлінської думки та сучасні підходи до управління. Особливості менеджменту у фармацевтичній галузі. Організація як об'єкт управління. Внутрішнє та зовнішнє середовище фармацевтичних підприємств. Міжнародні моделі управління та їх</p>

	<p>характеристика.</p> <p>Тема 2. Загальні функції управління в системі фармацевтичного менеджменту Планування як функція управління. Стратегічне планування та стратегічні альтернативи розвитку. Організаційні структури фармацевтичних підприємств. Мотивація персоналу та сучасні теорії мотивації. Контроль діяльності організації та критерії його ефективності. Механізми підвищення результативності праці персоналу.</p> <p>Тема 3. Комунікації та інформаційне забезпечення діяльності фармацевтичних підприємств. Професійна комунікація, робота з інформаційними ресурсами та сучасними інформаційними системами у фармацевтичній діяльності. Особливості взаємодії з відвідувачами аптек, медичними працівниками та колегами, принципи ділового спілкування, ведення професійної документації, використання електронних баз даних, інформаційних систем обліку лікарських засобів і забезпечення конфіденційності інформації відповідно до чинних нормативних вимог.</p> <p>Тема 4. Теоретичні засади фармацевтичного маркетингу та організація маркетингової діяльності підприємства Сутність та принципи фармацевтичного маркетингу. Етапи розвитку маркетингових концепцій. Комплекс маркетингу та його основні елементи. Маркетингове середовище фармацевтичного підприємства. SWOT-аналіз та його значення у фармації. Організація маркетингової діяльності та маркетинговий контроль.</p> <p>Тема 5. Маркетингові дослідження фармацевтичного ринку та аналіз споживчої поведінки Маркетингові дослідження та їх значення у фармації. Джерела маркетингової інформації та маркетингові інформаційні системи. Дослідження фармацевтичного ринку та його показників. Сегментація ринку лікарських засобів. Аналіз споживчої поведінки та факторів впливу на попит. Дослідження потреби та споживання лікарських засобів.</p> <p>Тема 6. Товарна, асортиментна та інноваційна політика фармацевтичних підприємств Товар у системі фармацевтичного маркетингу. Життєвий цикл товару та маркетингова діяльність на його етапах. Асортиментна політика аптекних і фармацевтичних підприємств. Конкурентоспроможність та позиціонування лікарських засобів. Брендінг, упаковка та маркування фармацевтичної продукції. Інноваційна політика та розробка нових лікарських засобів.</p> <p>Тема 7. Цінова політика та управління збутовою діяльністю у фармацевтичному маркетингу Теоретичні основи ціноутворення у фармації. Фактори формування цін на лікарські засоби. Методи та стратегії ціноутворення. Державне регулювання цін на фармацевтичну продукцію. Канали товаророзподілу та системи збуту. Логістичні підходи до управління збутовою діяльністю.</p> <p>Тема 8. Маркетингові комунікації у фармації: реклама, стимулювання збуту лікарських засобів, персональний продаж та паблік рилейшнз. Комплекс маркетингових комунікацій у фармації. Планування комунікаційної політики підприємства. Реклама лікарських засобів та її особливості. Методи стимулювання збуту фармацевтичної продукції. Персональний продаж та діяльність медичних представників. Паблік рилейшнз, брендінг та мерчандайзинг в аптекних закладах. Етичні та нормативні аспекти просування лікарських засобів.</p>
ОК 5.3	<p>Технологія лікарських засобів</p> <p>Тема 1. Тверді лікарські форми Короткий опис: Виготовлення в умовах аптек складних порошків з отруйними,</p>

	<p>наркотичними і сильнодіючими речовинами. Виготовлення складних порошків з барвними, пахучими та важко подрібнюваними речовинами.</p> <p>Тема 2. Рідкі лікарські форми Короткий опис: Виготовлення рідких лікарських форм масооб'ємним методом. Особливі випадки виготовлення водних розчинів. Краплі. Стандартні фармакопейні рідин. Неводні розчини. Розчини ВМС. Колоїдні розчини. Суспензії. Емульсії. Настої та відвари з лікарської рослинної сировини.</p> <p>Тема 3. М'які лікарські форми. Короткий опис: Лініменти. Мазі гомогенні, гетерогенні, комбіновані. Супозиторії. Виготовлення супозиторіїв методом викатування та виливання.</p> <p>Тема 4. Стерильні та асептичні лікарські засоби Короткий опис: Розчини для ін'єкцій. Ізотонічні та інфузійні розчини. Очні лікарські форми. Лікарські форми з антибіотиками.</p> <p>Тема 5. Промислове виробництво ін'єкційних розчинів. Скло для виготовлення ампул та флаконів, його класи та марки. Основні вимоги та показники якості ампульного скла. Підготовка склдроту, методимиття ампул, дослідження стійкості ампул. Способи наповнення ампул, сучасні методи запайки ампул та визначення їх герметичності. Стерилізація ін'єкційних розчинів, контроль їх стерильності. Контроль якості ін'єкційних розчинів. Технологічна схема виробництва; обладнання, що використовується.</p> <p>Тема 6. Виробництво настоек. Спиртометрія. Короткий опис: Характеристика і класифікація настоек. Способи їх виготовлення та очищення. Технологічна схема виробництва, обладнання, що використовується. Контроль якості настоек як лікарської форми, пакування та умови зберігання. Методи виробництва етанолу (з сировини, яка містить крохмаль, вуглеводи, синтетичним шляхом). Правила визначання концентрації спирту, розведення та облік використання спирту. Основні принципи рекуперації та ректифікації етанолу.</p> <p>Тема 7. Таблетки. Капсули. Гранули. Короткий опис: Виробництво таблеток методом прямого пресування та з попередньою грануляцією. Промислове виробництво таблеток покритих оболонкою. Контроль якості. Виробництво медичних капсул.</p> <p>Тема 8. Виробництво пластирів та трансдермальних терапевтичних систем. Короткий опис: Класифікація пластирів. Допоміжні речовини, що використовуються при їх виробництві. Технологічна схема виробництва; обладнання, що використовується. Контроль якості пластирів. Альтернативний спосіб призначення ліків – трансдермальні терапевтичні системи (ТТС). Типи та категорії ТТС. Вимоги до діючих речовин, що входять до складу ТТС. Будова мембранних та матричних ТТС. Допоміжні речовини, що використовуються при створенні ТТС. Показники якості ТТС. Технологія удосконалення ТТС.</p> <p>Тема 9. Виробництво густих, сухих та рідких екстрактів. Характеристика та класифікація екстрактів. Основні стадії виробництва рідких екстрактів. Виробництво густих екстрактів. Теоретичні основи процесу випарювання, обладнання та принцип його роботи. Виробництво сухих екстрактів. Теоретичні основи процесу сушіння, обладнання, що використовується. Технологічна схема виробництва, обладнання, що використовується. Контроль якості рідких екстрактів.</p>
ОК 5.4	<p>Фармакологія</p> <p>Тема 1. Холінергічні засоби. Класифікація холінергічних засобів (холіноміметики, холіноблокатори). Фармакологічна та порівняльна характеристика препаратів (фармакологічна дія, застосування, побічна дія, безпека). Особливості препаратів групи, їх відмінності, взаємозамінність лікарських засобів. Симптоми передозування, перша допомога, антидоти.</p>

Тема 2. Адренергічні засоби.

Класифікація адренергічних засобів. Фармакологічна та порівняльна характеристика адреноміметиків, вплив селективності на вияв фармакологічних ефектів та побічної дії. Безпека та особливості застосування адреноміметиків. Фармакологічна характеристика адреноблокаторів та симпатолітиків. Порівняльна характеристика препаратів. Поняття про кардіоселективність та внутрішню симпатоміметичну активність адреноблокаторів. Безпека та особливості застосування адреноблокаторів. Взаємозамінність лікарських засобів.

Тема 3. Ненаркотичні анальгетики. Нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ).

Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика ненаркотичних анальгетиків та нестероїдних протизапальних засобів. Умови раціонального використання та попередження появи небажаних ефектів. Роль провізора в забезпеченні умов раціонального використання НПЗЗ. Принципи застосування безрецептурних жарознижуючих та протизапальних лікарських засобів. Комбіновані анальгетичні засоби, ризики та принципи застосування.

Тема 4. Психотропні засоби. Наркотичні анальгетики.

Класифікація психотропних препаратів. Фармакологічна та порівняльна характеристика наркотичних анальгетиків. Особливості впливу препаратів на ЦНС. Гостре отруєння наркотичними анальгетичними засобами, клінічні прояви та заходи допомоги. Лікарська залежність, клінічні прояви, поняття про абстинентний синдром, методи лікування. Наркоманія як соціально-біологічна проблема.

Тема 5. Нейролептики. Транквілізатори. Психоседативні засоби.

Фармакологічна та порівняльна характеристика нейролептиків, класифікація, фармакобезпека. Комбіноване застосування з препаратами інших фармакологічних груп. Поняття про нейролептанальгезію, атаралгезію. Класифікація транквілізаторів, фармакологічна та порівняльна характеристика. Денні транквілізатори, атипові транквілізатори. Принципи застосування транквілізаторів. Класифікація психоседативних засобів, фармакологічна характеристика. Бромізм – клінічні ознаки, лікування та запобігання. Психоседативні лікарські засоби рослинного походження. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 6. Засоби, що стимулюють ЦНС. Антидепресанти. Психостимулятори. Актопротектори.

Класифікація психотропних засобів збуджувальної дії. Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика антидепресантів. Поняття про нормотиміки, фармакологічна характеристика. Гостре отруєння солями літію. Загальна характеристика психостимуляторів. Безпека та принципи раціонального застосування. Поняття про актопротектори. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 7. Кардіотонічні засоби. Серцеві глікозиди. Неглікозидні кардіотоники. Кардіостимулятори. Протиаритмічні лікарські засоби.

Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика кардіотонічних засобів. Гостре та хронічне отруєння серцевими глікозидами. Заходи допомоги та профілактика. Особливості застосування серцевих глікозидів. Фармакологічна характеристика неглікозидних кардіотонічних засобів. Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика протиаритмічних засобів, принципи та безпека застосування. Взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 8. Антиангінальні засоби.

Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика антиангінальних препаратів. Особливості застосування та принципи раціональної фармакотерапії. Поняття про толерантність до антиангінальних засобів, синдром "коронарного

обкрадання". Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 9. Засоби, що регулюють кров'яний тиск. Антигіпертензивні, гіпотензивні засоби. Засоби, які впливають на кровообіг та мікроциркуляцію

Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика антигіпертензивних засобів, принципи комбінації. Фармакотерапія кризових станів, швидкість розвитку гіпотензивного ефекту. Принципи безрецептурного отпуску гіпотензивних засобів. Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика гіпертензивних лікарських засобів. Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика ангіопротекторів, гіполіпідемічних засобів. Принципи раціональної фармакотерапії атеросклерозу. Фармакологічна характеристика лікарських засобів, що покращують мікроциркуляцію мозку, використання при мігрені. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 10. Гормональні та антигормональні засоби.

Класифікація та фармакологічна характеристика груп гормональних та антигормональних препаратів. Особливості та принципи використання гіпоглікемічних засобів. Передозування інсуліну, допомога при гіпоглікемічній та гіперглікемічній комі. Фармакологічна та порівняльна характеристика глюкокортикоїдів. Особливості та принципи застосування, дозування, ризики застосування, попередження появи небажаних ефектів. Класифікація та фармакологічна характеристика препаратів статевих гормонів, їх антагоністів та протизаплідних (контрацептивні) препаратів. Взаємодія з іншими групами лікарських засобів, принципи комбінації. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 11. Засоби водо- та жиророзчинних вітамінів. Ферментні засоби.

Препарати амінокислот.

Класифікація та фармакологічна характеристика вітамінів та коферментних препаратів. Види вітамінотерапії, раціональна вітамінотерапія. Особливості лікування вітамінопрепаратами і вітамерами. Фармакологічна характеристика ферментних та антиферментних препаратів. Ферментні препарати як засоби терапії при різноманітних захворюваннях. Ускладнення та принципи ферментної терапії.

Тема 12. Імунотропні та протиалергічні засоби.

Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика протиалергічних засобів. Принципи допомоги при гіперчутливості негайного та уповільненого типу, профілактика сезонних алергій. Фармакологія імунодепресантів та імуностимуляторів, принципи застосування, попередження небажаних ефектів. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах одної групи.

Тема 13. Хіміотерапевтичні засоби. Антибіотики. Принципи антибіотикотерапії.

Фармакологічна та порівняльна характеристика різних груп антибіотиків. Принципи та мета комбінації препаратів пеніцилінового ряду з інгібіторами β -лактамаз. Принципи антибіотикотерапії, комбінації з іншими протимікробними препаратами. Особливості різних груп антибіотиків. Фактори, що впливають на розвиток побічної дії антибіотиків. Методи профілактики побічної та токсичної дії антибіотиків. Фармакобезпека та взаємозамінність лікарських засобів в межах однієї групи.

Тема 14. Препарати по спеціальним показанням (протитуберкульозні, протиспірохетозні, протипротозойні, протигельмінтозні, протимікозні та противірусні засоби).

Фармакологічна характеристика протитуберкульозних, протиспірохетозних, протипротозойних, протигельмінтозних, протимікозних та противірусних засобів. Основні принципи лікування туберкульозу, особливості тривалого

	<p>застосування. Принципи лікування сифілісу. Основні схеми терапії протигельмінтозних препаратів при різних видах гельмінтозу. Раціональна фармакотерапія мікозів. Особливості застосування протівірусних засобів. Застосування протівірусних засобів у комплексному лікуванні хворих на СНІД, COVID-19. Фармакобезпека та взаємозамінність.</p> <p>Тема 15. Засоби, що впливають на функцію шлунково-кишкового тракту, органів дихання, міометрій, протизаплідні засоби.</p> <p>Класифікація, фармакологічна та порівняльна характеристика анорексигенних, блювотних та протиблювотних лікарських засобів. Препарати замісної терапії при порушеннях функції ШКТ. Фармакологічна характеристика препаратів для лікування виразки шлунку та панкреатитів. Поняття про гастропротектори. Гепатопротектори та холелітолітичні лікарські засоби. Протипроносні (антидіарейні) лікарські засоби. Антйлейкотрієнові препарати для лікування бронхіальної астми. Загальна характеристика утеротоніків та токолітиків. Принципи застосування протизаплідних засобів.</p>
<p>ОК 5.5</p>	<p>Фармакогнозія</p> <p>Тема 1. Загальна частина фармакогнозії. Методи заготівлі лікарської рослинної сировини, її стандартизації та дослідження кількісного та якісного складу.</p> <p>Основні поняття предмету: ЛР, ЛРС, лікарська сировина тваринного походження, БАР, стандартизація ЛРС, ідентичність, чистота, доброякісність; номенклатура ЛР і ЛРС, які вивчаються в курсі фармакогнозії; методи фармакогностичного аналізу. Основи заготівельного процесу ЛРС; раціональні прийоми збирання ЛРС; первинна обробка, сушіння, приведення сировини до стандартного стану; пакування, маркування, зберігання, транспортування ЛРС; переробка ЛРС. Стандартизація ЛРС; система стандартизації в Україні; методи контролю якості (МКЯ) лікарської рослинної сировини: монографії Державної фармакопеї України (ДФУ) та Європейської фармакопеї фармакопейні статті (ФС), Державні стандарти (ДСтУ).</p> <p>Тема 2. Вуглеводи. Глікозиди.</p> <p>Загальна характеристика. Хімічний аналіз ЛРС. Визначення індексу набухання сировини. ЛР і сировина, які містять полісахариди: види алтеї, види подорожника, підбіл звичайний (мати-й-мачуха), льон, види ламінарії; глюкоза, мед, крохмаль та його похідні, інулін, пектин, камеді.</p> <p>Тема 3. Вітаміни. Терпеноїди. Іридоїди.</p> <p>Загальна характеристика. ЛР і сировина, що містить вітаміни: види шипшини, смородина чорна, горобина звичайна, обліпиха крушиноподібна, нагідки лікарські, види кропиви, кукурудза звичайна, грицики звичайні. Загальна характеристика ЛР і сировина, які містять іридоїди і гіркоти. Тирлич жовтий, бобівник трилистий, золототисячник зонтичний і гарний, кульбаба лікарська, калина звичайна, хміль.</p> <p>Тема 4. Ефірні олії.</p> <p>Загальна характеристика Аналіз ефірних олій. ЛР та ЛРС, в ефірній олії яких переважають монотерпеноїди. Коріандр посівний, лаванда вузьколиста, меліса лікарська, м'ята перцева, шавлія лікарська, види евкаліпту, валеріана лікарська, ялівець звичайний, кмін звичайний, ментол, камфора. ЛР та ЛРС, в ефірній олії яких переважають сесквітерпеноїди та сесквітерпенові лактони. Види липи, ромашка лікарська, ромашка запашна, оман високий, полин гіркий, деревій звичайний, види берези, аір тростиновий, багно звичайне.</p> <p>Тема 5. Кардіоглікозиди.</p> <p>Загальна характеристика Методи якісного та кількісного визначення. ЛР і сировина, які містять кардіоглікозиди (серцеві глікозиди). Наперстянка пурпурова, наперстянка шерстиста, наперстянка великоквіткова, види строфанту, горицвіт весняний, конвалія звичайна, жовтушник лакфіолевидний.</p>

	<p>Тема 6. Фенольні сполуки. Кумарини і хромони. Загальна характеристика Методи якісного та кількісного визначення. ЛР і сировина, які містять прості феноли та їх глікозиди. Мучниця звичайна, брусниця, родіола рожева, фіалка триколірна і польова, види ехінацеї. Загальна характеристика Методи якісного та кількісного визначення. ЛР і ЛРС, які містять кумарини і хромони. Буркун лікарський, каштан кінський, пастернак посівний, амі велика, смоківниця звичайна.</p> <p>Тема 7. Флавоноїди. Дубильні речовини. Загальна характеристика Методи якісного та кількісного визначення. ЛР і сировина: софора японська, види собачої кропиви, гірчак перцевий, гірчак почечуйний, спориш звичайний, сухоцвіт багновий, цмин пісковий, види глоду, череда трироздільна, солодка гола, вовчуг польовий, волошка синя, аронія чорно плода. Скумпія звичайна, гірчак зміїний, види вільхи, родовик лікарський, види дуба, перстач прямостоячий, чорниця звичайна, черемха звичайна.</p> <p>Тема 8. Алкалоїди. Істинні алкалоїди. Загальна характеристика Методи якісного та кількісного визначення. Лікарські рослини і сировина, які містять алкалоїди: беладона звичайна, блекота чорна, види дурману, види термопсису, мак опійний, мачок жовтий, чистотіл звичайний, барбарис звичайний, маткові ріжки, чилібуха, види раувольфії, катарантус рожевий, барвінок малий, пасифлора інкарнатна.</p>
ОК 5.6	<p>Фармацевтична хімія</p> <p>Тема 1. Основні шляхи метаболізму лікарських препаратів. Проліки. Локалізація метаболізму в організмі; фази метаболізму; основні типи реакцій, які відбуваються під час I та II фаз метаболізму. Фактори, що впливають на метаболічні процеси. Стратегія проліків та антиметаболітів.</p> <p>Тема 2. Нестероїдні протизапальні засоби. Характеристика, класифікація; зв'язок між структурою і фармакологічною дією; механізм дії, методи отримання; методи аналізу; застосування в медицині. Препарати: метамізолу натрієва сіль, парацетамол, ацетилсаліцилова кислота, диклофенак.</p> <p>Тема 3. Вітаміни. Вітаміни водорозчинні. Вітаміни жиророзчинні. Характеристика, класифікація; зв'язок між структурою і фармакологічною дією; механізм дії, методи отримання; методи аналізу; застосування в медицині. Препарати: Аскорбінова кислота, рибофлавін, піридоксин.</p> <p>Тема 4. Гіпотензивні та гіпертензивні засоби. Характеристика, класифікація; зв'язок між структурою і фармакологічною дією; механізм дії, методи отримання; методи аналізу; застосування в медицині. Препарати: ніфедіпін, мезатон, нафазолін, сальбутамол, пропранолол.</p> <p>Тема 5. Антибіотики і хіміотерапевтичні ЛЗ. Інгібітори б-лактамаз. Антибіотики тетрацикліни та макроліти. Антибіотики аміноглікозидної структури, амфеніколи, інші групи антибіотиків. Сульфаніламідні. Протитуберкульозні засоби. Характеристика, класифікація; зв'язок між структурою і фармакологічною дією; механізм дії, методи отримання; методи аналізу; застосування в медицині. Препарати: ампіцилін, хлорамфенікол, доксіциклін, ізоніазид, сульфацил.</p> <p>Тема 6. Стероїдні гормони. Кортикостероїди. Андрогени, анаболічні стероїди та їх аналоги. Гестагени, естрогени. Протизапальні засоби. Естрогени нестероїдної структури. Характеристика, класифікація; зв'язок між структурою і фармакологічною дією; механізм дії, методи отримання; методи аналізу; застосування в медицині. Препарати: преднізолон, гідрокортизон, дексаметазон, тестостерон, прогестерон, сінестрол.</p>

ОК 6. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ПРОФІЛЕМ РОБОТИ)

ОК 6	<p>Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))</p> <p>Тема 1. Система забезпечення якості лікарських засобів. Короткий опис: Ознайомлення зі структурою державної системи контролю якості лікарських засобів, функціями Держлікслужби, нормативно-правовим регулюванням та принципами фармацевтичної системи якості. Вивчення структури ДФУ, аналітично-нормативної документації, специфікацій, стандартних операційних процедур (СОП) та їх застосування у лабораторній практиці. Основні принципи GLP, вимоги до лабораторій, організації робочого місця, ведення документації та забезпечення достовірності результатів аналізу. Причини появи фальсифікованої продукції, методи її виявлення, обов'язки персоналу лабораторії щодо попередження обігу неякісних лікарських засобів.</p> <p>Тема 2. Організація роботи лабораторії. Короткий опис: Вимоги до оснащення лабораторій, зонування приміщень, організації робочих місць та внутрішнього лабораторного контролю. Принципи роботи лабораторного обладнання: ваги, рН-метри, спектрофотометри, центрифуги, сушильні шафи, термостати. Правила підготовки, перевірки та калібрування обладнання. Вимоги техніки безпеки, пожежної безпеки, використання засобів індивідуального захисту, поводження з хімічними реактивами та небезпечними речовинами.</p> <p>Тема 3. Хімічні реактиви та лабораторні розчини. Короткий опис: Класифікація реактивів, умови їх зберігання, контроль термінів придатності, ведення обліку та правила утилізації. Методи приготування титрованих розчинів, їх стандартизація, правила виконання розрахунків та оцінка точності результатів. Технологія приготування серій стандартних розчинів та їх використання для калібрування аналітичних методик.</p> <p>Тема 4. Методи контролю якості лікарських засобів Короткий опис: Основні завдання фармацевтичного аналізу, вимоги до аналітичних методик та забезпечення достовірності результатів. Титриметричні, гравіметричні та інші хімічні методи аналізу лікарських засобів, особливості їх практичного застосування. Спектрофотометрія, рефрактометрія, потенціометрія, фотоколориметрія, хроматографія та інші сучасні методи контролю якості. Основні параметри валідації, критерії оцінки аналітичних методик та документальне оформлення результатів. Правила відбору проб, способи підготовки зразків (розчинення, екстракція, фільтрування, кристалізація) та забезпечення репрезентативності аналізу.</p> <p>Тема 5. Контроль якості лікарської рослинної сировини Короткий опис: Перспективи застосування лікарських рослин у фармації та сучасний ринок фітопрепаратів. Вимоги ДФУ до контролю якості ЛРС, методи ідентифікації та визначення показників якості. Особливості аналізу лікарських засобів рослинного походження та гомеопатичних препаратів.</p> <p>Тема 6. Контроль якості екстемпоральних лікарських засобів Короткий опис: Нормативні вимоги до виготовлення та контролю якості лікарських засобів в умовах аптеки. Методи швидкого контролю якості екстемпоральних лікарських форм та оформлення результатів аналізу. Вимоги до очищеної води, методи її контролю, зберігання та використання у фармацевтичній практиці.</p> <p>Тема 7. Організаційно-управлінські аспекти діяльності лабораторії Короткий опис: Організація внутрішньої системи управління якістю, аудит процесів та забезпечення відповідності нормативним вимогам. Правила ведення журналів, протоколів, реєстраційних форм та електронного обліку результатів досліджень. Використання професійного програмного забезпечення, електронних</p>
------	--

	<p>баз даних та цифрових засобів комунікації.</p> <p>Тема 8. Клінічні та токсикологічні аспекти</p> <p>Короткий опис: Загальні закономірності дії лікарських засобів, фармакокінетика та фармакодинаміка. Побічні реакції на лікарські препарати, токсикологічні ризики та принципи безпечного застосування лікарських засобів.</p>
<p>ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ</p>	
1	Фармація (Асистент фармацевта)
2	Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Код ОК	Назва освітніх компонентів та теми	Кількість годин		
		Лекція	Практичне заняття	Самостійна робота
ОК 1	Гігієна у фармації			
	Тема 1. Методика визначення та гігієнічна оцінка санітарно-хімічного і мікробіологічного забруднення повітря виробничої зони аптечних закладів та хіміко-фармацевтичних підприємств.	2	2	0
	Тема 2. Гігієна аптечних закладів. Гігієнічна оцінка розташування, планування та благоустрою (за проектом аптеки) і санітарного режиму аптечних закладів.	2	2	2
	Тема 3. Гігієна праці робітників фармацевтичної промисловості та працівників аптек, виробничі шкідливості, профілактика професійних захворювань.	2	2	2
	Тема 4. Комплексна оцінка санітарного стану та протиепідемічного режиму в аптечних закладах.	2	2	0
	Усього годин (20 год.)	8	8	4
ОК 2	Невідкладна медична допомога			
	Тема 1.			
	Тема 2.			
	Тема 3.			
	Усього годин (20 год.)			
ОК 3	Медична психологія			
	Тема 1. Психологія особистості. Сучасні теорії особистості. Особливості різних вікових груп. Акцентовані особистості. Особистість і хвороба. Внутрішня картина хвороби, типи пацієнтів. Класифікація типів відношення до захворювання. Вплив ставлення до захворювання на перебіг захворювання та прогноз; тактика лікаря щодо пацієнтів з патологічними типами реагування на захворювання. Стан психічних функцій і хвороба.	0	2	0
	Тема 2. Поняття про професійну деформацію. Особливості професій, при яких розвивається професійна деформація. Ознаки	0	2	0

	професійної деформації. «Синдром емоційного вигорання», шляхи його попередження.			
	Тема 3. Психосоматичні взаємозв'язки. Вплив психологічних факторів на перебіг соматичних розладів. Поняття адаптації та дезадаптації. Класифікація психосоматичних розладів. Теорії психосоматичних взаємовідношень. Механізми психологічного захисту, особливості. Принципи профілактики психосоматичних розладів.	0	2	0
	Тема 4. Психологічні аспекти залежної поведінки. Суїцидальна поведінка, профілактика і раннє розпізнавання суїцидальних тенденцій.	0	2	0
	Тема 5. Принципи психопрофілактики, психогієни, реабілітації в роботі лікаря загальної практики. Реабілітація соціальна та професійна, адаптація та компенсація, її основні розділи. Структура амбулаторної і стаціонарної допомоги в психіатрії і наркології. Загальні принципи лікування, та реабілітації психічних розладів. Програма mhGAP Поширене ведення ментальних розладів на первинній ланці.	0	2	0
	Усього годин (10 год.)	0	10	0
ОК 4	Основи етики та деонтології у фармації			
	Тема 1. Етика і алгоритми спілкування фармацевтичних працівників з пацієнтами.	0	4	0
	Тема 2. Етика і алгоритми спілкування фармацевтичних працівників з колегами та медичними працівниками фармацевтичних фірм	0	2	0
	Тема 3. Етичні та біоетичні принципи просування лікарських засобів на фармацевтичний ринок. Рекламування лікарських препаратів серед лікарів та населення.	2	2	0
	Усього годин (10 год.)	2	8	0

ОК 5. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ФАХОМ)

ОК 5.1 Організація та економіка фармації				
	Тема 1. Базові принципи організації фармацевтичного забезпечення населення.	2	0	0
	Тема 2. Безрецептурний та рецептурний відпуск лікарських засобів з аптек і їхніх структурних підрозділів	2	2	0
	Тема 3. Організація виробництва (виготовлення) та контролю якості екстемпоральних лікарських засобів в аптеках	2	0	0
	Тема 4. Порядок обліку лікарських засобів із вмістом контрольованих речовин в аптечних закладах	0	4	2
	Тема 5. Організація системи забезпечення якості лікарських засобів	0	4	0
	Тема 6. Основні принципи й методи формування системи цін на лікарські засоби	2	2	0
	Тема 7. Облік грошових коштів і розрахункових операцій в аптечних закладах	0	4	0
	Тема 8. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах	2	2	2
	Тема 9. Облік праці та заробітної плати фармацевтичних працівників	0	4	0
	Тема 10. Безперервний професійний розвиток фармацевтичних працівників	2	2	0
	Усього годин (40 год.)	12	24	4
ОК 5.2 Основи менеджменту та маркетингу у фармації				
	Тема 1. Сучасні підходи до управління фармацевтичними організаціями та розвиток менеджменту у фармації	2	2	0
	Тема 2. Загальні функції управління в системі фармацевтичного менеджменту	2	2	0
	Тема 3. Комунікації та інформаційне забезпечення діяльності фармацевтичних підприємств	2	2	0
	Тема 4. Теоретичні засади фармацевтичного маркетингу та організація маркетингової діяльності підприємства	2	2	0

	Тема 5. Маркетингові дослідження фармацевтичного ринку та аналіз споживчої поведінки	2	4	2
	Тема 6. Товарна, асортиментна та інноваційна політика фармацевтичних підприємств	2	4	0
	Тема 7. Цінова політика та управління збутовою діяльністю у фармацевтичному маркетингу	2	2	2
	Тема 8. Маркетингові комунікації у фармації: реклама, стимулювання збуту лікарських засобів, персональний продаж та паблік рилейшнз.	2	2	0
	Усього годин (40 год.)	16	20	4
ОК 5.3	Технологія лікарських засобів			
	Тема 1. Тверді лікарські форми.	2	4	0
	Тема 2. Рідкі лікарські форми.	2	2	0
	Тема 3. М'які лікарські форми.	2	4	0
	Тема 4. Стерильні та асептичні лікарські засоби.	2	4	0
	Тема 5. Промислове виробництво ін'єкційних розчинів.	2	2	0
	Тема 6. Виробництво настоек. Спиртометрія.	2	4	0
	Тема 7. Таблетки. Капсули. Гранули.	2	4	0
	Тема 8. Виробництво пластирів та трансдермальних терапевтичних систем.	2	2	2
	Тема 9. Виробництво густих, сухих та рідких екстрактів.	2	2	2
	Усього годин (50 год.)	18	28	4
ОК 5.4	Фармакологія			
	Тема 1. Холінергічні засоби.	2	2	0
	Тема 2. Адренергічні засоби.	0	2	0
	Тема 3. Ненаркотичні анальгетики. Нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ).	2	4	0
	Тема 4. Психотропні засоби. Наркотичні анальгетики.	2	2	0
	Тема 5. Нейролептики. Транквілізатори. Психоседативні засоби.	0	2	0
	Тема 6. Засоби, що стимулюють ЦНС. Антидепресанти. Психостимулятори. Актопротектори.	0	2	0
	Тема 7. Кардіотонічні засоби. Серцеві глікозиди. Неглікозидні кардіотоники. Кардіостимулятори. Протиаритмічні лікарські засоби.	0	2	0
	Тема 8. Антиангінальні засоби.	0	2	0

	Тема 9. Засоби, що регулюють кров'яний тиск. Антигіпертензивні, гіпотензивні засоби. Засоби, які впливають на кровообіг та мікроциркуляцію	2	2	0
	Тема 10. Гормональні та антигормональні засоби.	0	2	0
	Тема 11. Засоби водо- та жиророзчинних вітамінів. Ферментні засоби. Препарати амінокислот.	0	2	2
	Тема 12. Імунотропні та протиалергічні засоби.	2	2	0
	Тема 13. Хіміотерапевтичні засоби. Антибіотики. Принципи антибіотикотерапії.	2	2	0
	Тема 14. Препарати по спеціальним показанням (протитуберкульозні, протиспірохетозні, протипротозойні, протигельмінтозні, протимікозні та противірусні засоби).	2	2	0
	Тема 15. Засоби, що впливають на функцію шлунково-кишкового тракту, органів дихання, міометрій, протизаплідні засоби.	0	2	2
	Усього годин (50 год.)	14	36	0
OK 5.5	Фармакогнозія			
	Тема 1. Загальна частина фармакогнозії. Методи заготівлі лікарської рослинної сировини, її стандартизації та дослідження кількісного та якісного складу.	2	2	0
	Тема 2. Вуглеводи. Глікозиди	0	2	0
	Тема 3. Вітаміни. Терпеноїди. Іридоїди.	2	2	2
	Тема 4. Ефірні олії. ЛР та ЛРС, в ефірній олії яких переважають монотерпеноїди, сесквітерпеноїди та сесквітерпенові лактони.	2	2	2
	Тема 5. Кардіоглікозиди.	0	2	0
	Тема 6. Фенольні сполуки. Кумарини і хромони.	0	2	0
	Тема 7. Флавоноїди. Дубильні речовини.	2	2	0
	Тема 8. Алкалоїди. Істинні алкалоїди.	2	2	0
	Усього годин (30 год.)	10	16	4
OK 5.6	Фармацевтична хімія			
	Тема 1. Основні шляхи метаболізму лікарських препаратів.	2	2	0

	Тема 2. Нестероїдні протизапальні засоби.	2	4	0
	Тема 3. Вітаміни.	2	2	2
	Тема 4. Гіпотензивні та гіпертензивні засоби	2	2	0
	Тема 5. Антибіотики та хіміотерапевтичні ЛЗ	2	2	0
	Тема 6. Гормональні лікарські засоби	2	4	0
	Усього годин (30 год.)	12	16	2
ОК 6. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (ЗА ПРОФІЛЕМ РОБОТИ)				
ОК 6	Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))			
	Тема 1. Система забезпечення якості лікарських засобів.	2	6	2
	Тема 2. Організація роботи лабораторії	2	6	2
	Тема 3. Хімічні реактиви та лабораторні розчини.	2	6	2
	Тема 4. Методи контролю якості лікарських засобів	4	8	4
	Тема 5. Контроль якості лікарської рослинної сировини	2	6	2
	Тема 6. Контроль якості екстемпоральних лікарських засобів	4	8	2
	Тема 7. Організаційно-управлінські аспекти діяльності лабораторії	2	6	2
	Тема 8. Клінічні та токсикологічні аспекти	2	4	4
	Усього годин (90 год.)	20	50	20
ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ				
1	Фармація (Асистент фармацевта)			
	Усього годин (75 год.)	10	50	15
2	Фармація (аналітичний контроль якості) (Лаборант (фармація))			
	Усього годин (45 год.)	0	30	15

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Для виконання освітньої програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття (кейси, дидактичні воркшопи, ділові ігри), семінарські заняття, круглі столи (дискусійні панелі), а також самостійна робота слухачів.

Порядок та методи оцінювання результатів навчання: підсумкова оцінка визначається за 200-бальною шкалою та обчислюється як сума балів, здобутих слухачем за результатами поточного контролю під час занять та виконання самостійної роботи (система дистанційного навчання платформа Moodle), а також підсумкового контролю у формі іспиту.

Оцінювання результатів навчання слухачів освітньої програми здійснюється шляхом поточного та підсумкового контролю (заліку / іспиту), контролю виконання самостійної роботи.

До підсумкового контролю на визначення знань і практичних навичок за результатами навчання у сфері післядипломної освіти спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» допускаються слухачі, які повністю виконали освітню програму.

За результатами позитивно складеного іспиту слухачам видається Свідоцтво про проходження циклу спеціалізації / Посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення встановленого зразка згідно до наказу МОН України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства» від 10 листопада 2022 р. № 2016.

ВІДОМОСТІ ПРО ЗАСОБИ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Інформація про забезпечення освітніх компонентів освітньої програми у сфері післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства за спеціальністю І8 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» необхідними засобами провадження:

Найменування освітнього (практичного) компонента програми (освітньої програми)	Вид засобу провадження освітньої діяльності	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість	Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа, кв. метрів (адреса приміщення, в якому розташовується лабораторія, спеціалізований кабінет)

Формування програмних загальних і спеціальних (фахових, практичних) компетентностей, досягнення програмних результатів навчання забезпечується шляхом опанування обов'язковими освітніми компонентами, що відображено у матрицях.

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5.1	ОК5.2	ОК5.3	ОК5.4	ОК5.5	ОК5.6	ОК6
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2		+									
ЗК 3			+	+	+	+					
ЗК 4	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК 1	+		+								
СК 2	+										
СК 3		+									
ДСК 1					+	+	+	+	+	+	+
ДСК 2				+							
ДСК 3									+	+	
ДСК 4					+						
ДСК 5							+				
ДСК 6							+				
ДСК 7							+				
ДСК 8									+		
ДСК 9					+						

